

Susitikdavome antradieniais

PRISIMINIMAI APIE JONĄ KUBILIŲ

Susitikdavome antradieniais

Susitikdavome antradieniais

Prisiminimai apie JONĄ KUBILIŲ

Knygą sudarė Vilius Stakėnas

Tekstų autoriai:

Valentina Dagienė

Viktorija Daujotytė

Kristina Giedrytė

Jonas Kubilius

Birutė Kubiliūtė, Kęstutis Kubilius

Antanas Laurinčikas

Eugenijus Manstavičius

Gintautas Misevičius

Vilius Stakėnas

Eugenijus Stankus

Vygantas Paulauskas

Jurijus Vėberis

Knygoje panaudotos nuotraukos iš profesoriaus J. Kubiliaus asmeninio archyvo, Vilniaus universiteto bibliotekos ir Lietuvos matematikų muziejaus archyvų.

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB)

ISBN 978-609-07-0632-9 (spausdinta knyga)
ISBN 978-609-07-0633-6 (skaitmeninis PDF)

© Valentina Dagienė, Viktorija Daujotytė, Kristina Giedrytė, Jonas Kubilius, Birutė Kubiliūtė, Kęstutis Kubilius, Antanas Laurinčikas, Eugenijus Manstavičius, Gintautas Misevičius, Vilius Stakėnas, Eugenijus Stankus, Vygantas Paulauskas, Jurijus Vėberis, 2021
© Vilniaus universitetas, 2021

Turinys

Pratarmė / 7

Vilius Stakėnas. Perėjęs XX amžių / 9

/ I DALIS / JONĄ KUBILIŲ PRISIMENA

Birutė Kubiliūtė, Kęstutis Kubilius. Mūsų tėvelis / 16

Viktorija Daujotytė. Prisiminti reiškia liudyti / 21

Arnoldas Piročkinas. Baime nesirgo / 29

Antanas Laurinčikas. Profesoriaus ranka tebesaugo / 33

Gintautas Misevičius. Rektorius ir žmogus / 43

Eugenijus Manstavičius. Pusė amžiaus su profesoriumi / 46

Eugenijus Stankus. Ažuolo lapų Joninių vainikas / 63

*Vygantas Paulauskas. Jonas Kubilius – matematikų *spiritus movens* / 65*

Valentina Dagienė. Rektoriaus laiškas moksleivei / 71

Kristina Giedrytė. Šventieji vakarai / 75

Vilius Stakėnas. Atmintys be datų / 78

Jurijus Vėberis. Septyniasdešimt devintas rektorius / 85

/ II DALIS / VAIZDŲ ATMINTYS

Fotografijų ciklas su tekstais / 105

/ III DALIS / RES MATHEMATICAE

Tikimybių teorijos ir skaičių teorijos katedra / 130

Jonas Kubilius

Lietuvos matematikų draugijos seminaras / 138

Eugenijus Manstavičius

Jonas Kubilius ir tikimybinės skaičių teorijos tapšmas / 147

Vilius Stakėnas

Jonas Kubilius. 1921 m. liepos 27 d. – 2011 m. spalio 30 d. / 185

Pratarmė

Susitikdavome antradieniais... Vyresnės kartos matematikus ir ne tik juos daugtaškis vėl nuves ten, kur lankytasi prieš dešimt, dvidešimt, trisdešimt metų – į profesoriaus Jono Kubiliaus namus.

Jei kas būtų paklausęs, kodėl antradienio vakarus savo namuose profesorius nusprendė skirti susitikimams su kolegomis ir studentams, profesorius galbūt būtų prisiminęs savo mokslinį vadovą J. V. Liniką ir ilgus pokalbius jo bute apie gyvenimą ir matematiką. Apie matematiką pirmiausia.

Studentams, rengiantiems kursinius ir baigiamuosius darbus, bei aspirantams lankytis profesoriaus namuose buvo kone privalu. Pageidautina – ne tuščiomis, bet turintiems sumanymų ir idėjų. Jų turintiems profesorius negailėjo patarimų: įsigilinkite į tą ar kitą straipsnį, pabandykite šitaip. Ir džiaugdavosi, jei pavykdavo. H. Jasiūnas kartą prisiminė tuos apsilankymus antradieniais šitaip: „Namuose J. Kubilius nešiojo seną aptrintą chalata. Atrodė, kad jo išsipūtusiose kišenėse pilna idėjų, o Kubilius tik ir dairosi, kam jas išdalyti.“

Šios knygos puslapiuose skaitytojai ras daug prisiminimų. Knyga sumanyta minint profesoriaus Jono Kubiliaus šimto metų sukaktį. Prisiminimus parašė žmonės, ilgus metus bendravę su profesoriumi J. Kubiliumi universitete. Matematikai prisimena matematinės kultūros ugdymo darbus, kiti – universiteto auginimo rūpesčius, kasdienybės detales.

Yra ir paties J. Kubiliaus žodis. Apie tai, kaip buvo auginamas ir augo Lietuvoje matematikos mokslas.

Matematikos mokslo žmonėms skirta J. Kubiliaus idėjų vaidmens formuojantis tikimybinei skaičių teorijai apžvalga.

Susitikdavome antradieniais... Yra ypatinga prasmė šiuose žodžiuose. Susitikdavome ne su universiteto Rektoriumi, žmogumi, slegiamu daugybės pareigų, bet išmintinga didelės kultūros asmenybe. Asmenybės žavesys nedingsta – jis susigeria ir išlieka prisiminimuose ir gyvenimuose.

Kaip tie ne vienam jaunam žmogui skirti J. Kubiliaus padrąsinimo žodžiai: „Ne šventieji puodus lipdo...“

Bėga laikas, keičiasi ir auga matematikos mokslas, keičiasi ir auga universitetas. Bet daug jame lieka iš J. Kubiliaus veiklos ir gyvenimo.

Nes tvaru, kas nuveikta ne dėl savęs.

Vilius Stakėnas

Susitikdavome antradieniais. Prisiminimai apie Joną Kubilių / Sudarė Vilius Stakėnas; tekstų autoriai: Valentina Dagienė, Viktorija Daujotytė, Kristina Giedrytė, Jonas Kubilius, Birutė Kubiliūtė, Kęstutis Kubilius, Antanas Laurinčikas, Eugenijus Manstavičius, Gintautas Misevičius, Vilius Stakėnas, Eugenijus Stankus, Vygantas Paulauskas, Jurijus Vėberis. – Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2021. – 188 p.

ISBN 978-609-07-0632-9 (spausdinta knyga)

ISBN 978-609-07-0633-6 (skaitmeninis PDF)

Atsiminimų knygoje prisiminimais apie Joną Kubilių, Vilniaus universiteto rektorių (1958–1991 m.), matematiką, profesorių, mokslininką, keletą Europos universitetų garbės daktarą, dalijasi buvę studentai ir kolegos matematikai, humanitarai, taip pat dukra ir sūnus. J. Kubiliaus profesinės veiklos liudininkai tapo ryškų išskirtinės asmenybės – atkaklaus, reiklaus, talentingo matematiko, dėstytojo ir vadovo, sugebėjusio laviruoti sovietų okupacijos Lietuvoje sąlygomis, – portretą.

Profesoriaus dukra Birutė ir sūnus Kęstutis rašo apie savo tėvelį, jo charakterį, pomėgius, laisvalaikį, palaikančius mamos ir tėčio santykius, pagrindinius moralės principus, kuriuos įskiepijo vaikams.

Knyga matematikams primins nostalgiskus susitikimų antradienius J. Kubiliaus namuose, kupinuose knygų, klasikinės muzikos ir, žinoma, diskusijų apie matematiką. Visiems kitiems skaitytojams tai bus įsimintinas susitikimas knygos puslapiuose su asmenybe, kurios pavyzdys skatina kilstelėti ir savojo profesinio ir asmeninio gyvenimo karteelę.

Dailininkė *Jurga Tėvelienė*

Redaktorė *Inga Liutkevičienė*

Kalbos redaktorė *Danutė Petrauskienė*

Maketuotoja *Nijolė Bukantienė*

Vilniaus universiteto leidykla, Saulėtekio al. 9, LT-10222 Vilnius

info@leidykla.vu.lt, www.leidykla.vu.lt

Knygos internete knygnas.vu.lt

Mokslo periodikos žurnalai zurnalai.vu.lt

Spausdino Standartų spaustuvė

S. Dariaus ir S. Girėno g. 39, LT-02189 Vilnius

7,6 aut. l. Tiražas 300 egz.

Viršelio popierius *Surbalin Honan* 135 g/m²

Leidinio spaudos lankų popierius *Munken Pure* 120 g/m²

Priešlapių popierius *Colorplan* 175 g/m²

Atsiminimų knygoje prisiminimais apie Joną Kubilių, Vilniaus universiteto rektorių (1958–1991 m.), matematiką, profesorių, mokslininką, keletą Europos universitetų garbės daktarą, dalijasi buvę studentai ir kolegos matematikai, humanitarai, taip pat dukra ir sūnus.

J. Kubiliaus profesinės veiklos liudininkai tapo ryškų išskirtinės asmenybės – atkaklaus, reiklaus, talentingo matematiko, dėstytojo ir vadovo, sugebėjusio laviruoti sovietų okupacijos Lietuvoje sąlygomis, – portretą.

Profesoriaus dukra Birutė ir sūnus Kęstutis rašo apie savo tėvelį, jo charakterį, pomėgius, laisvalaikį, palaikančius mamos ir tėčio santykius, pagrindinius moralės principus, kuriuos įskiepijo vaikams.

Knyga matematikams primins įsimintinus susitikimų antradienius J. Kubiliaus namuose, kupinuose knygų, klasikinės muzikos ir, žinoma, diskusijų apie matematiką. Visiems kitiems skaitytojams tai bus įsimintinas susitikimas knygos puslapiuose su asmenybe, kurios pavyzdys skatina kilstelėti ir savojo profesinio ir asmeninio gyvenimo kartelę.

Vilniaus
universiteto
leidykla

